

Uchwała Nr 82/IV/2020

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 4 lutego 2020 r.

**w sprawie uchwały Nr XV/121/2020 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 8 stycznia 2020 r.
w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami
komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XV/121/2020 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości z powodu istotnego naruszenia:

1/art. 6n ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6m ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.) polegającego na uchwaleniu wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bez spełnienia wymogów umożliwiających składanie tej deklaracji drogą elektroniczną,

2/ art. 6n ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, polegającego na określeniu w części D.3 wzoru deklaracji – ustalonego w załączniku Nr 1 – wymogu podania liczby domków letniskowych wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe znajdujące się na nieruchomości, w sytuacji gdy opłata jest należna od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XV/121/2020 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach 10 stycznia 2020 roku.

W dniu 23 stycznia 2020 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 62/III/2020 wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały Rady Miejskiej w Sośnicowicach. Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 4 lutego 2020 r., o terminie którego powiadomiono organy gminy z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

Prowadząc postępowanie nadzorcze, Kolegium Izby stwierdziło w badanej uchwale Rady Miejskiej w Sośnicowicach istotne naruszenia prawa będące podstawą do stwierdzenia jej nieważności.

Rozstrzygnięcie nadzorcze podjęto w następującym stanie faktycznym i prawnym:

1. Uchwałą Nr XV/121/2020 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości określiła w § 1 ust. 1 wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do podjętej uchwały.

W § 1 ust. 2 Rada wskazała, że właściciel nieruchomości ma możliwość złożyć wypełnioną deklarację pisemnie w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach albo wysyłając ją na adres tego Urzędu lub *„przesyłając w formie elektronicznej do Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach za pośrednictwem Systemu Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP).”*

W § 3 zapisano, że *„Format elektroniczny wzoru deklaracji, o której mowa w ust. 1 oraz układ informacji i powiązań między nimi określa się w formacie XML, który jest zgodny z zakresem danych zawartych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały i stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.”*

W § 4 wskazano natomiast, że *„Przesłanie deklaracji w formacie elektronicznym wymaga wypełnienia właściwego formularza określonego w § 3 ust. 2 niniejszej uchwały. Wygenerowany na podstawie formularza dokument elektroniczny powinien być kwalifikowanym podpisem elektronicznym i przesłany w sposób określony w § 1 ust. 3 pkt 3 niniejszej uchwały.”*

Tak sformułowane postanowienia uchwały są niemożliwe do wypełnienia bowiem:

- uchwała nie zawiera załącznika nr 2, brak jest zatem elektronicznego wzoru deklaracji oraz układu informacji i powiązań,
- uchwała nie zawiera przywołanych w § 4 jednostek redakcyjnych.

Nie wiadomo zatem do jakiego faktycznie „właściwego” formularza jest odesłanie, tym bardziej że w uchwale brak jest jakiegokolwiek elektronicznego formularza i o jakim faktycznie sposobie elektronicznego przesyłania deklaracji postanowiła Rada Miejska w Sośnicowicach. Czy o tym wskazanym w § 1 ust. 2 pkt 3 uchwały czy o nieokreślonym, do którego odsyła § 4 w zdaniu drugim.

W trakcie posiedzenia Kolegium wyjaśnienia w tym zakresie złożył upoważniony przedstawiciel gminy Sośnicowice, oświadczając, że Rada Miejska w Sośnicowicach pomimo zapisu z § 3 treści uchwały załącznika nr 2 nie uchwaliła.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 6n ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.) rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:

- 1) wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji;
- 2) warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności:
 - a) ich format elektroniczny oraz układ informacji i powiązań między nimi zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
 - b) sposób ich przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
 - c) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone.

Podjęcie uchwały dotyczącej wzoru deklaracji wraz z uregulowaniem materii dotyczącej warunków i trybu składania tejże deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest zatem obligatoryjne. Zgodnie bowiem z art. 6m ust. 3 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Konsekwencją tego uprawnienia dla mieszkańców gminy jest więc obowiązek ciążący na radzie gminy określony w powyżej

zacytowanym art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy, polegający na określeniu w uchwale, stanowiącej akt prawa miejscowego, warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rada Miejska w Sośnicowicach podejmując 8 stycznia 2019 r. uchwałę w sprawie wzoru deklaracji nie spełniła tego wymogu, bowiem nie określiła warunków i trybu składania tej deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a w szczególności formatu elektronicznego oraz układu informacji i powiązań zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, gdyż sam zapis o formacie w § 3 uchwały bez załącznika, do którego jest tam odesłanie nie jest możliwy do wykonania. Nie wiadomo bowiem do jakiego faktycznie „właściwego” formularza jest odesłanie, tym bardziej że w uchwale brak jest jakiegokolwiek elektronicznego formularza.

Również sposób przesyłania należy uznać za nieokreślony. Wskazany w § 1 ust. 2 pkt 3 uchwały sposób przesyłania za pośrednictwem Systemu Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP) jest bowiem eliminowany poprzez dalsze postanowienie uchwały zawarte w cytowanym wcześniej § 4 odsyłającym do nieistniejącej jednostki redakcyjnej. Przy takich różnych postanowieniach nie jest faktycznie wiadome o jakim sposobie przesyłania elektronicznego postanowiła Rada Miejska w Sośnicowicach. Czy o tym wskazanym w § 1 ust. 2 pkt 3 uchwały czy o nieokreślonym, do którego odsyła § 4 w zdaniu drugim.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdza zatem, że na terenie gminy Sośnicowice – pomimo ustawowego obowiązku – brak jest uregulowań niezbędnych dla możliwości składania deklaracji drogą elektroniczną, co narusza w sposób istotny przywołany wcześniej wymóg wynikający z art. 6n ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6m ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

2. W tej samej uchwale Nr XV/121/2020 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 8 stycznia 2020 r. określając w § 1 ust. 1 wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 postanowiono w treści tego wzoru, w części D.3 o konieczności podania liczby domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe znajdujących się na nieruchomości. Dane te miały posłużyć do obliczenia wysokości opłaty, bowiem w tej samej części zapisano, że ostateczną roczną kwotę opłaty ustala się poprzez pomnożenie stawki oraz liczby domków.

Analiza treści uchwały wskazuje, że również i w tym zakresie jest ona obarczona wadą o charakterze istotnego naruszenia, tym razem art. 6n ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6j ust. 3b ustawy

o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie bowiem z cytowanym wcześniej art. 6n ust. 1 pkt 1 rada gminy określając wzór deklaracji zapewni prawidłowość obliczenia wysokości opłaty. Natomiast przepis art. 6j ust. 3b ww. ustawy stanowi, że: *„W przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wyższą niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem – za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.”*

Z przepisu tego wynika więc, że objęta opłatą jest nieruchomość, na której znajduje się domek letniskowy lub inna nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Wysokość opłaty nie jest zatem uzależniona od liczby domków letniskowych, lecz od nieruchomości, na której taki domek lub domki się znajdują (i nie jest uzależniona od liczby tych domków).

Potwierdzeniem powyższego jest także treść art. 6i ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, w którym ustawodawca wskazał, że obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje – w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - za rok bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości a nie z domku letniskowego.

Rada Miejska w Sośnicowicach poprzez zobowiązanie podania w deklaracji liczby domków de facto pozostaje także, na dzień orzekania, w sprzeczności z postanowieniami własnej uchwały Nr XVI/131/2020 z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, gdzie w § 3 ustalono ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok **od nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy**, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) stwierdziło nieważność badanej uchwały Rady Miejskiej w Sośnicowicach.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej